

ΤΗ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος καὶ Ἰσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ἀθλήσαντος δι' ἀγχόνης κατὰ τὸ ἔτος 1779.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Ποίημα Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

ΕΝ ΤΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν Προοιμακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε, ἐκέκραξα, ἰστῶμεν στίχους στ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος δ΄. Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς.

Ὁ Αποστόλων τὸν ζῆλον κεκτημένος, ὅτε φῶς οὐράνιον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου, δι' ἀρετῆς τελειότητα, κατασκηνῶσαν, χάριτος θείας πλήρη σε ἔδειξε, τότε ὡς πολύφωτος ἥλιος ἔλαμψας, ἐξ Ὄρους Ἄθω καὶ ἠῦγασας, πάση Ἑλλάδι, Εὐαγγελίου τὸ θεῖον κήρυγμα, βίου ἀμέμπτου τὴν λαμπρότητα, ἀναφαίνων Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, ὑποθήκαις ἁγίαις, καὶ ἠθῶν τῇ καθαρότητι.

Εὐαγγελίου ὁ μέγας ὑποφήτης, τὸ εὔσημον ὄργανον, βίου σεμνότητος, ὁ τῆς ἀγάπης διδάσκαλος, τοῦ Παρακλήτου, τὸ θεῖον στόμα καὶ μεγαλόφωνον, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε μύστα τῆς χάριτος, τίς κατ' ἀξίαν τοὺς κόπους σου, καὶ τοὺς ἀγῶνας, ἐκδιηγῆσεται οὐς περ ἤνυσας, ὡς γὰρ ὁ Παῦλος θεῖω ἔρωτι, ἵνα πλείστοις κηρύξης τὰ κρείττονα, κατ' αὐτὸν τοῦ Σωτῆρος, τὸν Σταυρὸν Πάτερ ἐβάστασας.

Ἐνδεδυμένος τὴν δύναμιν ἐξ ὕψους, καὶ λόγον σωτήριον, ἐκ τῶν χειλέων σου, τῇ ἐπιπνοίᾳ τοῦ Πνεύματος, ὡς πολυχεύμων, ἀναβλυστάνων πηγῇ μακάριε, πλουσίως κατήρδευσας ψυχῶν τὰς αὐλακὰς, ἐξηραμμένας τὸ πρότερον, παθῶν τῇ ὕλῃ, χωρία, πόλεις καὶ νήσους Ἄγιε, καταφώτισας τῷ κηρύγματι, καὶ Μαρτύρων στεφθεὶς διαδήματι, ὦ Κοσμᾶ θεηγόρε, ἡμᾶς ῥῦσαι πάσης θλίψεως.

Προσόμοια ἕτερα.

Ἦχος ὁ αὐτός. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Αἰτωλίας τὸ βλάστημα, Ἐκκλησίας τὸ στήριγμα, καὶ σοφὸν διδάσκαλον θεῖω Πνεύματι, Εὐαγγελίου τὸν κήρυκα, καὶ βίου σεμνότητος, φυτοκόμον ἀληθῆ, τὸν τῷ λόγῳ ἐκτίλλοντα, τὰ ζιζάνια, καὶ ψυχὰς γεωργοῦντα θεῖω φόβῳ, μακαρίσωμεν ἀξίως, Κοσμᾶν τὸν μέγαν φιλέορτοι.

Καὶ ἐν Ἄθῳ διέπρεψας, καὶ ἐν πόλει τοῦ Βύζαντος, διδαχαῖς καὶ πράξεσι θείας πίστεως, Μακεδονίαν δὲ Ἄγιε, καὶ Ἑπειρον ἅπασαν, δρόμῳ Ἀποστολικῷ, καὶ τὰς νήσους διέτρεξας, πόνοις πλείοσι, πρὸς ἀγάπην τὴν θεῖαν διεγείρων, καὶ τὴν κτῆσιν τῶν κρειπτόνων, Κοσμᾶ πιστῶν τὰ συστήματα.

Ὡς ὁ Παῦλος ὁ ἐνθεος, τὸ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον, πανταχοῦ ἐκήρυξας ἱερώτατε, ἐκ Βυζαντίου ἀρξάμενος, δυνάμει τοῦ Πνεύματος, μέχρι δὲ Ἰλλυρικοῦ, γεγονῶς πλείστους ἔσωσας, τοῖς σοῖς σκάμμασι, καὶ ἀγχόνην τὸν δρόμον σου τελέσας, μαρτυρίῳ ἐκοσμήθης, Πάτερ Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε.

Ἔτερα. Ὁ αὐτός.

Ὡς τῆς πίστεως κήρυκα, καὶ θεόφθογγον σάλπιγγα, καὶ σοφὸν διδάσκαλον εὐφημοῦμέν σε· τῶν Ἀποστόλων τὸν ζῆλον γάρ, ἐνθέως μιμούμενος, καὶ τῆς χάριτος αὐτῶν, καὶ τῶν ἔργων διάδοχος ἐχημάτισας· διὰ τοῦτο Χριστοῦ ἢ Ἐκκλησία, κατὰ χρέος σε γεραίρει, Πάτερ Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε.

Ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθωνος, τὴν τοῦ Πνεύματος ἔλλαμψιν, ἀρετῶν ἀσκήσεσιν εἰσδεξάμενος, καὶ μνηθεὶς πᾶσαν μύησιν, σοφίας τῆς κρείττονος, εἰς τὸ κήρυγμα σοφέ, ὡς Ἀπόστολος ἐνθεος, ἐξελέλυθας, καταυγάζων τῆς χάριτος τῷ λόγῳ, τοὺς ἐν σκότει τῆς ἀγνοίας, Πάτερ Κοσμᾶ πρὶν καθεύδοντας.

Ἐκκλησία ἀγάλλεται, τῇ σῇ χάριτι Ἄγιε, πᾶσα δὲ ἡ Ἥπειρος μακαρίζει σε, ὡς εὐεργέτην σωτήριον, καὶ μέγαν διδάσκαλον· ὅτι ἔσωσας αὐτήν, ἐκ κρημνῶν ματαιότητος· ἔξαιρέτως δέ, Φιλοθέου ἢ Μάνδρα εὐφημεῖ σε, ὡς θερμὸν αὐτῆς προστάτην, καὶ πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Κύριον.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Σήμερον λαμπρῶς ἀνέτειλεν, ἡ τοῦ Ἰσαποστόλου Κοσμᾶ πανήγυρις, τὴν Ἐκκλησίαν λαμπρύνουσα· δεῦτε οὖν, οἱ τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ ἐπόμενοι, πρὸς αὐτὸν βοήσωμεν· χαίροις ὁ τῷ θείῳ φωτὶ καταυγασθεῖς, καὶ τῆς εὐσεβείας τὸν λόγον τρανώσας, ἐν τῇ δοθείσῃ σοι χάριτι· χαίροις τῶν Ἀποστόλων μιμητής, ὡς τοῦ ζήλου ἔμπλεως, καὶ τοῖς δρόμοις ὁμότροπος· χαίροις τῆς Αἰτωλίας βλαστός, τοῦ Ἀγιωνύμου Ὄρους καύχημα, καὶ πάσης Ἐκκλησίας κόσμος θεῖος. Ἄλλ' ὦ Μαρτύρων σύναθλε, Ἱερομάρτυς σοφέ, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Τίς μὴ μακαρίσει σε Παναγία Παρθένε, τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς, ἐκλάμπας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτός ἐκ σοῦ τῆς Ἄγνης προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθεῖς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος· Αὐτὸν ἰκέτευε, σεμνὴ παμμακάριστε, ἐλεθηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἵσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

(ι' 7, γ' 13-16, ἐκλογή).

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὔρε σοφίαν, καὶ θνητός, ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· εὐγνωστός ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτήν· πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν, ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἶ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προῖεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκεύασα βουλήν καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἀπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ

ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἔρῳ, καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθήσεσθε Πνεύματος.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

(μγ' 9-14).

Τάδε λέγει Κύριος· Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιοθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. Γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς, ὃν ἐξελεξάμην· ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σῶζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος. Ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(γ' 1-9).

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέιρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτὸν συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμένουσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπῆ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α΄.

Ἀγάλλου ἐν Κυρίῳ, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοὺς θείους Ἀποστόλους, νυμφαγωγὸν θεῖον κτησαμένη καὶ διδάσκαλον ἔνθεον, καὶ στόμα θεόσοφον, Κοσμᾶν τὸν Ἰσαπόστολον· Εὐαγγελίου γὰρ τὸν λόγον, σοφῶς ἐκήρυξε, καὶ τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, θείῳ φόβῳ ἐρρύθμισε· καὶ μαρτυρικῶ τέλει δοξάσας τὸν Χριστόν, τῆς αἰωνίου δόξης ἠξιώται, Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων συνῶν χορείαις· μεθ' ὧν καὶ πρεσβεύει, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοὺς θείους Ἀποστόλους, νυμφαγωγὸν θεῖον κτησαμένη, καὶ διδάσκαλον ἔνθεον, καὶ στόμα θεόσοφον, Κοσμᾶν τὸν Ἰσαπόστολον· Εὐαγγελίου γὰρ τὸν λόγον, σοφῶς ἐκήρυξε, καὶ τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, θείῳ φόβῳ ἐρρύθμισεν· ἡ Φιλοθέου δὲ Μονή, πνευματικῶς τοῦτον βλαστήσασα, ὡς μήτηρ φιλότεκνος, κρότει ἐόρτια, ταῖς ἀριστείαις αὐτοῦ κοσμουμένη, καὶ τῷ Σωτῆρι βοῶσα· Κύριε δόξα σοι.

Ἦχος β΄.

Ἀποστολικὴν ἀνύσας πορείαν, πλείστας πόλεις καὶ χώρας διέδραμες, ὡς οὐράνιος ἄνθρωπος, καὶ ἐπίγειος ἄγγελος, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε· ἀγάπη θεία γὰρ ῥωννύμενος, τὸ ἀσθενὲς τῆς σαρκός, τὴν τοῦ πλησίον σωτηρίαν, ὅλη ψυχῇ ἐξεζήτησας· καὶ στόμα θεῖον γενόμενος, ἐξ ἀναξίων ἀξίους, πολλοὺς Χριστῶ προσήγαγες, καὶ κομῶσαν θείαις πράξεσι, τὴν Ἐκκλησίαν ἀνέδειξας· σοφία γὰρ καὶ χάριτι, ἐπιστώσω τὸν λόγον, καὶ θαυμάτων δυνάμεσιν, ἀμφότερα ἐσφράγισας· καὶ πλανωμένων ὁδηγὸς ἀναφανείς, πάντας διήγειρας βοᾶν· Κύριε δόξα σοι.

Ἦχος γ'.

Τῷ τοῦ Πνεύματος φωτὶ καταλαμφθεῖς, παρὰ Κυρίου ἀπεστάλης, τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς κηρύξαι, τὸ Εὐαγγέλιον Πάτερ, τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· σοὶ γὰρ δέδοται λαμπρῶς, κατὰ Παῦλον τὸν μέγαν, ἡ τοιαύτη χάρις μακάριε, ἐν ὑστέροις ἔτεσι καὶ πλείστους τόπους διαμείβων, καὶ πελάγη διαπερῶν, πολλῶν αἴτιος σωτηρίας, ὡς τοῦ Σωτῆρος μιμητῆς γέγονας· διὸ ἡ Ἥπειρος πᾶσα, εὐσήμεως κηρύττει, ἦν τῷ σῶ λόγῳ, σωτηρίαν ἐκαρπώσατο· καὶ τῷ σὲ θαυμαστώσαντι βοᾷ· Κύριε δόξα σοι.

Ἦχος δ' αὐτός.

Θεῖῳ φωτὶ καταλαμφθεῖς, παρὰ Κυρίου ἀπεστάλης, τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς κηρύξαι, τὸ Εὐαγγέλιον Πάτερ, τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· σοὶ γὰρ δέδοται λαμπρῶς, κατὰ Παῦλον τὸν μέγαν, ἡ τοιαύτη χάρις μακάριε, ἐν ὑστέροις ἔτεσι καὶ πλείστους τόπους διαμείβων, καὶ πελάγη διαπερῶν, πολλῶν αἴτιος σωτηρίας, ὡς τοῦ Σωτῆρος μιμητῆς γέγονας· διὸ ἡ Ἥπειρος πᾶσα, εὐσήμεως κηρύττει, ἦν τῷ σῶ σωτηρίαν ἐκαρπώσατο· καὶ τῷ σὲ θαυμαστώσαντι βοᾷ· Κύριε δόξα σοι.

Ἦχος δ'.

Ἀσκητικῶς τὸν νοῦν καθαγνίσας, καὶ τῇ θεῖα εὐδοκίᾳ σεαυτὸν ἀναθέμενος, ὡς πηγὴ ἐξ οἴκου Κυρίου, ἐκ τοῦ Ἄθω ἐξελήλυθας, ὡς φησὶν ὁ Προφήτης, Κοσμᾶ ἱερώτατε· καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς, τῷ ἀφθόνῳ σου λόγῳ τοῖς διψῶσι μετέδωκας, τῆς πλάνης καταπνίξας τὰ ζιζάνια, καὶ τῶν ψυχῶν τοὺς μάλωπας καθάρσας· τοῖς πᾶσι γὰρ τὰ πάντα ἐγένου, ἵνα πλείονας κερδήσης, ὡς τοῦ Παύλου ἐνθεώτατος μύστης· καὶ μαρτυρικῶς τελέσας τὸν δρόμον, μετὰ Μαρτύρων τῷ Σωτῆρι βοᾷς· Κύριε δόξα σοι.

Δόξα. Ὁ αὐτός.

Τίς ἐπαξίως ὑμνήσει, τῆς σῆς ἀγάπης τὸν πλοῦτον, ἧς πρὸς τὸν πέλας ἐκέκτησο, Κοσμᾶ Πάτερ Ὅσιε; ἢ ποία γλῶσσα διηγήσεται, τοὺς σοὺς ἀγῶνας καὶ ἰδρωτάς, καὶ κόπους καὶ δρόμους, οὓς ὑπὲρ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας, ὡς ἄσαρκος ἀνέτλης, τῆς εὐσεβείας διαθλῶν τὸ στάδιον; Ὅθεν ἀξίως ἐδοξάσθης ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, καὶ Μαρτύρων ἰσοστάσιος, παρὰ Χριστοῦ παρμάκαρ, καὶ πάντες γεραίρουσι τὴν ἀγίαν μνήμην σου· ἔνθεν μὲν ὁ Ἄθως, ἐκεῖθεν δὲ ἡ Ἥπειρος, καὶ ἡ βλαστήσασά σε Αἰτωλία, κηρύττουσι τὴν χάριν σου ὅτι πάσης Ἐκκλησίας διδάσκαλος πέφηνας, τῇ Τριάδι πρεσβεύων δοῦναι πᾶσιν ἰλασμόν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις τῶν Ἀποστόλων Χριστοῦ, ὡς ἀληθῶς ὁ μιμητὴς καὶ ὁμότροπος· αὐτῶν γὰρ τὸν ζῆλον Πάτερ, ἀναλαβὼν ἱερῶς, τοῦ Εὐαγγελίου κῆρυξ ἔνθεος, καὶ στόμα θεόφθογον, ἐχημάτισας Ὅσιε, τοῖς ἐν δουλείᾳ, χαλεπῇ κινδυνεύουσιν, ὧν διέπλασας, τῶν ἡθῶν τὴν κατάστασιν, λόγῳ διδασκαλίας σου, καὶ πλείστοις ἐν θαύμασι, τούτων τὸν νοῦν ἐδραΐωσας, τῷ θεμελίῳ τῆς πίστεως, Κοσμᾶ θεηγόρε· διὰ τοῦτο τὴν ἀγίαν, τελοῦμεν μνήμην σου.

Στίχ. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς ἐπιπνοίας Θεοῦ, ὄργανον θεῖον καὶ δοχεῖον πολύτιμον· ἐλλάμψεως γὰρ τῆς θείας, δι' ἐναρέτου ζωῆς, ὡς Μωυσῆς ἐν Ὄρει κατετρώφης· ἐντεῦθεν ἐξέδραμες· ὡς Ἀπόστολος ἔνθεος, πᾶσι κηρύττων, εὐσεβείας τὰ δόγματα, καὶ μετάνοιαν, τοῖς πιστοῖς ὑψηγούμενος· ὅθεν τῷ σῶ κηρύγματι, ἡ Ἥπειρος ἅπασα, Μακεδονία καὶ νῆσοι, θεοπρεπῶς ἐκπαιδεύθησαν, Χριστὸν ἀνυμνοῦσαι, τὸν δοξάσαντα Κοσμᾶ σε, δόξη τῇ κρείττονι.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς Αἰτωλίας βλαστός, τῆς Ἐκκλησίας θεοφόρος διδάσκαλος, τὸ στόμα τῆς εὐσεβείας, τῶν ἐσφαλμένων ἡθῶν, ἀμφίστομον ξίφος θείῳ Πνεύματι, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, ὑποφῆτα τῆς χάριτος, ὁ τῷ σῶ λόγῳ, ἐκ βυθοῦ ματαιότητος, πλείστους Ἄγιε, ὀδηγήσας πρὸς Κύριον· πᾶσι γὰρ παρατέθηκας, τὰ θεῖα διδάγματα, τοῖς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς πλάνης, χειμαζομένοις τὸ πρότερον, Χριστὸν ἱκετεύων, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ θεῖον ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῷ λόγῳ τῆς χάριτος, τῶν πιστῶν νεουργήσας τὰς ψυχὰς, υἱοὺς φωτὸς ἀνέδειξας, καὶ σκευὴ τίμια Κυρίῳ, τοὺς δουλωθέντας τῷ ἀλάστορι, Κοσμᾶ θεόσοφε· καὶ τὸ δοθέν σοι τάλαντον, Ἀποστολικῶς αὐξήσας, μαρτυρικῶς ἐδόξασας, τὰ σὰ θεόφθογγα χεῖλη· καὶ νῦν τῆς ἄνω δόξης κατατροφῶν, ἀπαύστως ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Νῦν ἀπολύεις. Τὸ Τρισάγιον, καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θείας πίστεως, διδασκαλία, κατεκόσμησας, τὴν Ἐκκλησίαν, ζηλωτῆς τῶν Ἀποστόλων γενόμενος· καὶ κατασπείρας τὰ θεῖα διδάγματα, μαρτυρικῶς τὸν ἀγῶνα ἐτέλεσας. Κοσμᾶ ἔνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἔτερον. Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Αἰτωλίας τὸν γόνον, Ἀποστόλων τὸν σύμπονον, Φιλοθέου Μάνδρας τὸ κλέος, καὶ τοῦ Ἄθω τὸ σέμνωμα, Κοσμᾶν τὸν Ἰσαπόστολον πιστοί, ὡς κήρυκα τῆς πίστεως σοφόν, καὶ ὡς μέγαν εὐσεβείας ὑφηγητήν, τιμήσωμεν κραυγάζοντες. Δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ, πᾶσιν ἰάματα.

Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι, Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκούτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν σοὶ τῇ ἀγία κιβωτῶ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ· ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην σου. Δόξα τῶ ἐνοικήσαντι ἐν σοί· δόξα τῶ προελθόντι ἐκ σου· δόξα τῶ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, διὰ τοῦ τόκου σου.

Καὶ Απόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον Σου, Σωτήρ.

Ὡς ἔλαβες σοφέ, οὐρανόθεν τὴν χάριν, ἐξῆλθες ἐν σπουδῇ, ἐκ τοῦ Ἄθω κηρύττων, ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, εὐσεβείας διδάγματα. Ὅθεν σήμερον, τὴν φωτοφόρον σου μνήμην, ἐορτάζοντες, τοὺς σοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε.

Θεοτοκίον.

Κυήσασα σαρκί, τὸν Ὑπέρθεον Λόγον, ἀτρέπτως ὑπὲρ νοῦν, διὰ πλῆθος ἐλέους, ἠφάνισας Πανάχραντε, τὴν ἀρὰν τῆς Προμήτορος, καὶ ἐπήγασας, τὴν εὐλογίαν τῷ κόσμῳ· ὅθεν Δέσποινα, ὡς σωτηρίας σε πύλην, συμφώνως δοξάζομεν.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης ἐκφάντωρ, καὶ εὐσεβείας ἀληθῆς φυτοκόμος, τοῖς τῆς δουλείας χρόνοις ὠφθῆς ἔνδοξε· πᾶσι γὰρ διέσπειρας, τὸν τῆς πίστεως λόγον, ἦθη δὲ ἐκάθηρας, καὶ ψυχῶν καταστάσεις, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἴθυνας Κοσμᾶ, πρὸς ἀληθείας, ὁδὸν τὴν σωτήριον.

Θεοτοκίον.

Ἀνερμηνεύτως Θεοτόκε τεκοῦσα, τὸν πᾶσι Κόρη τὴν ζωὴν χορηγοῦντα, καὶ μετὰ τόκον μείνασα πανάφθορος, πάσης φθορᾶς λύτρωσαι, τὴν ῥυπῶσαν ψυχὴν μου, καὶ τὸν νοῦν μου τείχισον, οὐρανίαις ἐννοίαις, ἵνα σωφρόνως ζήσας ἐπὶ γῆς, τῆς αἰωνίου, ζωῆς ὀφθῶ μέτοχος.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν θεῖαν ἐπίπνοιαν, τοῦ Παρακλήτου σοφέ, ὑπόθεν δεξάμενος, τῇ καθαρᾷ σου ψυχῇ, ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, πόλεις τε καὶ χωρία, τῆς Ἑλλάδος διῆλθες, ἅπασι καταγγέλλων, σωτηρίας τὸν λόγον, καὶ ἤθλησας νομίμως, Κοσμᾷ θεομακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ἀφράστως κυήσασα, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός, διέσωσας Ἀχραντε, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἀρᾶς, τοὺς πίστει δοξάζοντας, χεῖλεσι καὶ καρδίᾳ, τὸν σὸν ἀρρήτον τόκον, Δέσποινα Θεοτόκε, ἰλαστήριον κόσμου· διὸ κἀμοὶ παράσχου, τὴν θεῖαν σου ἀντίληψιν.

Οἱ Ἀναβαθμοί· τὸ α΄ Ἀντίφωνον τοῦ δ΄ Ἦχου.

Προκείμενον.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτοῦ.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον.

(Ζήτηε τῇ Τετάρτῃ τῆς γ΄ Ἑβδομάδος Ματθαίου).

Ὁ Ν΄ Ψαλμός.

Δόξα.

Ταῖς τοῦ διδασκάλου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β΄.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Διδασκαλίας τῷ φωτί, ὡς ἥλιος ἀνατείλας, ἐν χρόνοις δουλείας ζοφερᾶς, εὐσεβείας αἴγλην παρέσχες, ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν, ἀμαυρωθείσαις ἀπάτη τῆς πλάνης· στόμα γὰρ θεῖον ὠφθης, καὶ ἔργον Εὐαγγελιστοῦ ἀνεδέξω, ἐν παρουσίᾳ σοφίας κρείττονος, καὶ γνώσει θειοτέρᾳ. Ἄλλ' ὦ Ἰσαπόστολε Κοσμᾶ, τῷ Ζωοδότῃ Λόγῳ πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν τιμῶντων σε.

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου...

**Οἱ Κανόνες, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου.
Κανῶν τοῦ Ἁγίου, οὗ ἡ Ἀκροστιχίς·
Κοσμᾶ, σοὶ ἔνθεον ἄδω μέλος. Γερασίμου.**

ᾠδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Καταύγασον Κύριε, τὴν σκοτισθεῖσαν καρδίαν μου, φωτὶ τῆς σῆς χάριτος, ὅπως ὑμνήσω Χριστέ, θείοις ἄσμασι, Κοσμᾶν τὸν θεηγόρον, τὸν παῖσι κηρύξαντα, λόγον τὸν ἔνθεον.

Ὁ κῆρυξ ὁ ἔνθεος, Εὐαγγελίου τῆς χάριτος, ἡ σάλπιγξ ἡ εὐσημος, τῶν ἱερῶν διδαχῶν, ἀνυμνείσθω μοι, Κοσμᾶς ὁ θεηγόρος, τὸ στόμα τὸ πάνσοφον, βίου σεμνότητος.

Σοφία τοῦ Πνεύματος, καταυγασθεῖς τὴν διάνοιαν, φωστὴρ ὡσπερ μέγιστος, ἐξ Ἄθω ἔλαμψας, καὶ ἐπύρσευσας, τῶν διδαχῶν ἀκτῖσι, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, Ἑλλάδα ἄπασαν.

Θεοτοκίον.

Μὴ φλέξας τὴν μήτραν σου, πυρὶ Ἀγνῆ τῆς Θεότητος, ὁ Λόγος ὁ ἀναρχος, ἐν σοὶ ἐσκῆνωσε, καὶ σεσάρκωται, ἐκ σοῦ ἀνερμηνεύτως· διὸ Θεοτόκον σε πάντες κηρύττομεν.

Καταβασία·

Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ῥάβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι, τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φαραὼ τοῖς ἄρμασι κροτήσας ἤνωσεν· ἐπ' εὗρους διαγράψας, τὸ ἀήττητον ὄπλον, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν· τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ὡδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμολόγους.

Ἀγάπη τρωθεὶς Πάτερ τῇ θείᾳ, ἠγάπησας ὡσπερ σεαυτόν, καὶ τὸν πλησίον Ἄγιε, ὑπὲρ οὗ πλείστους ἠνεγκας, κινδύνους ὡς ὁμότροπος, τῶν Ἀποστόλων ἐν ἅπασιν.

Συνέσει τῇ θείᾳ διαλάμπων, κηρύττεις τὸν λόγον πανταχοῦ, τῆς εὐσεβείας Ὅσιε, ὡς θεῖος Ἰσαπόστολος, καὶ τῶν πιστῶν ἐστήριξας, τῷ θείῳ φόβῳ τὸ φρόνημα.

Ὁ νοῦς σου δεξάμενος ἐν Ἄθῳ, τὰς θείας ἐλλάμψεις μυστικῶς, Κοσμᾶ θεομακάριστε, διδάγματα σωτήρια, οἷα κρουνοὺς ἀνέβλυσεν, εἰς εὐσεβῶν περιποίησιν.

Θεοτοκίον.

Ἰσχύν μοι παράσχου Θεοτόκε, πατεῖν τοῦ ἐχθροῦ τὰς μηχανάς, τοῦ καθ' ἐκάστην Πάναγνε, ὑπούλως ἐφορμῶντός μοι, καὶ τὴν ψυχὴν μου στήριξον, τοῖς τοῦ Υἱοῦ σου προστάγμασι.

Καταβασία·

Ῥάβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου παραλαμβάνεται· τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα, τῇ στειρευούσῃ δὲ πρῶην, Ἐκκλησία νῦν ἐξήνθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Κάθισμα. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Σοφία τῶν λόγων σου, καὶ τῶν θαυμάτων φωτί, πολλοὺς κατεφώτισας,
τοὺς ἐν νυκτὶ τῶν παθῶν, καὶ πλάνης ὑπάρχοντας· ἵχνεσι γὰρ τῶν θείων,
Ἀποστόλων βαδίσας, τούτων τὸ ἔργον Πάτερ, ἀκριβῶς ἐμιμήσω· διό σε ἡ
θεία χάρις, Κοσμᾶ ἐθαυμάστωσε.

Θεοτοκίον.

Μυρίοις βαλλόμενοι, τῇ ἐπηρείᾳ ἐχθροῦ, κινδύνοις καὶ θλίψεσι, καὶ
λογισμοῖς χαλεποῖς, Παρθένε πανύμνητε, σπεύδομεν τῇ σῇ σκέπη,
σωτηρίαν αἰτοῦντες· λύτρωσαι Θεοτόκε, τῆς αὐτῶν ἡμᾶς ζάλης, καὶ δίδου
τῇ ζωῇ ἡμῶν, εἰρήνην καὶ μετάνοιαν.

ᾠδὴ δ΄. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ἐν καιρῷ τῷ τῆς δουλείας, καὶ πικρᾶς χαλεπότητος, ἀπεστάλης Πάτερ,
παρὰ τοῦ Θεοῦ Παντοκράτορος, τῶν κλονουμένων στηρίξαι τὴν διάνοιαν,
καὶ ἐκλείποντας, λόγῳ σοφῷ ἀνασώσασθαι.

Νόμον θεῖον καταγγέλλων, ὡς Ἀπόστολος ἔνθεος, πόλεις καὶ χωρία,
Πάτερ καὶ τὰς νήσους διέδραμες, καὶ τοὺς ἐν σκότει παθῶν κειμένους
ἡγείρας, Κοσμᾶ ἔνδοξε, πρὸς τὴν αὐγὴν τὴν σωτήριον.

Θεορρήμονί σου γλώττη, τὸ τῆς πίστεως κήρυγμα, ἐν τῷ Βυζαντίῳ, Πάτερ
θεοσόφως ἐκήρυξας, Θεσσαλονίκην καὶ Βέρροισιν δὲ ἠύγασας, Κοσμᾶ
Ἄγιε, τῶν διδασκῶν σου ταῖς χάρισι.

Θεοτοκίον.

Ἐκ γαστρὸς σου σαρκοφόρος, ὑπὲρ λόγον καὶ ἔννοιαν, Δέσποινα
προῆλθεν, ὁ δίδους τοῖς πᾶσι τὴν ὑπαρξιν, ἀναλλοιώτως ἀτρέπτως καὶ
διέσωσε, τοὺς δοξάζοντας, τὰ μεγαλεῖά σου Ἄχραντε.

Καταβασία·

Εἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ
ἔργα σου, καὶ ἐδόξασά σου τὴν Θεότητα.

᾿Ωιδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὁ μέγας διδάσκαλος, καὶ ὑποφήτης ἔνθεος, τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ζήλω τοῦ Παύλου καταφλεχθεὶς τὴν ψυχὴν, πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα διελθὼν, μέχρις Ἰλλυρίας δέ, Κοσμᾶ χαιρών ἐκήρυξας.

Νοσοῦσας ἰατρευσας, ψυχὰς λόγῳ τῆς χάριτος, καὶ τὰς τῶν σωμάτων ἀσθενείας, ἰᾶσαι Πάτερ τῇ ἐπικλήσει Χριστοῦ, Αποστολικὴν χάριν λαβὼν, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, ἐν ὑστέροις τοῖς ἔτεσι.

Ἀκτῖσι τῶν λόγων σου, Κοσμᾶ θεόφρον Ὅσιε, ἄπασαν τὴν Ἥπειρον λαμπρύνεις, Κεφαλληνίαν δὲ καὶ τὴν Ζάκυνθον, καὶ τὴν Ναυπακτίαν δαψιλῶς, ἄρδεις θείοις νάμασι, τῶν σοφῶν διδαγμάτων σου.

Θεοτοκίον.

Δυνάμωσον Δέσποινα, τὴν ἀσθενοῦσαν πάθεσι, καὶ ταῖς προσβολαῖς τοῦ ἀλλοτρίου, ψυχὴν μου Κόρη τῇ συμπαθεῖ σου ῥοπῇ, καὶ κατεύθυνόν με πρὸς ὁδόν, μετανοίας δέομαι, ὁ προστρέχων τῇ σκέπῃ σου.

Καταβασία.

Ὡ τρισμακάριστον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος, δι' οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλῳ ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθεὶς, Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

᾿Ωιδὴ Ϛ΄. Τὴν θεῖαν ταύτην.

Ὡς Αποστόλων ὁμόζηλος, τοὺς δρόμους τοὺς αὐτῶν Πάτερ ἤνυσας, στερρόῳ φρονήματι, καὶ φυτοκόμος θεόσοφος, τῆς εὐσεβείας ᾠφθης, Κοσμᾶ μακάριε.

Μέγαν διδάσκαλον Ἄγιε, γνωρίζει σε ἡ Ἥπειρος ἄπασα· ταύτην γὰρ ἔσωσας, λόγοις σοφοῖς καὶ διδάγμασι, βυθοῦ τῆς ἀσεβείας, Κοσμᾶ μακάριε.

Ἐξ Αἰτωλίας ἀνέτειλας, καὶ πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἐξέλαμψας, ζήλω τῆς πίστεως· διὸ λαμπρῶς μεγαλύνει σε, ἡ Ἐκκλησία Πάτερ, ὡς Ἰσαπόστολον.

Θεοτοκίον.

Λυχνία ὠφθης ἐπτάφωτος, τεκοῦσα τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα, σαρκὸς παχύτητι, Θεοχαρίτωτε Δέσποινα, εἰς σωτηρίαν κόσμου, δι' ἀγαθότητα.

Καταβασία·

Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις, παλάμας Ἰωνᾶς, σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος προδιετύπου σαφῶς· ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἀνάστασιν ὑπεζωγράφησε, τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριημέρῳ ἐγέρσει, τὸν κόσμον φωτίσαντος.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς φωστὴρ νεόφωτος τὴν Ἐκκλησίαν, καταυγάζεις ἅπασαν, Εὐαγγελίου διδαχαῖς, Κοσμᾶ Χριστοῦ Ἰσαπόστολε· διὸ ἀξίως, γεραίρει τὴν μνήμην σου.

Ὁ Οἶκος.

Τῶν Ἀποστόλων μιμητής, καὶ Ἐκκλησίας στῦλος, τῶν ἱερέων καλλονή, καὶ τῶν Ὁσίων τύπος, καὶ τῶν Μαρτύρων σύναθλος, ὡς κοινωνήσας τῶν ἀγώνων αὐτοῖς, Ἱερομάρτυς ἀναδέδειξαι· ἐξ Αἰτωλίας γὰρ ἀνατείλας, καὶ ἐν Ἄθῳ ἁγιασθεὶς, ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ Φιλοθέου Μονῇ, τὴν θείαν ἀποστολὴν μυστικῶς παρὰ Θεοῦ δεξάμενος, ἐν πληροφορίᾳ θείᾳ, καὶ ἐνεργείᾳ θείου φωτός, ὡς Ἡσαΐας ὁ θεοειδέστατος, ἐξῆλθες κηρύσσων καὶ διδάσκων τοὺς λαούς, καὶ πολλοὺς ἐπιστρέφων πρὸς Κύριον, ἐξ ὁδοῦ ἀπωλείας· καὶ ἐκ Βυζαντίου τὴν σωτήριον ἀρξάμενος πορείαν, καὶ πλείστας πόλεις καὶ χώρας καὶ νήσους περιελθὼν, κατὰ Παῦλον τὸν μέγαν, εὐαγγελιζόμενος τὴν εἰρήνην καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πᾶσαν δὲ τὴν Ἑπειρον παριλαβὼν τῷ φθόγγῳ, μαρτυρικῶς Θεῷ ἐξεδήμησας, καὶ πλουσίαις δωρεαῖς κεκόσμησαι, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε· διὸ ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ ἀξίως, γεραίρει τὴν μνήμην σου.

Συναξάριον.

Τῆ ΚΔ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Ἰσαποστόλου, ἀθλήσαντος δι' ἀγχόνης κατὰ τὸ ἔτος 1779.

Στίχ. Κόσμος τῶν πιστῶν Κοσμᾶς ὁ θεῖος ᾤφθη,
Ἀποστόλων ἴχνεσι στερόρῳς βαδίσας.

Εἰκάδι τετάρτη Κοσμᾶν θεήπνουν δυσσεβεῖς ἀπήγξαν.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦν κατὰ τὸν δέκατον καὶ ὄγδοον αἰῶνα. Πατρίδα ἔσχε τὸ ἐν Αἰτωλία χωρίον, οὗ ἡ κλησις Μέγα Δένδρον, ἐκ γονέων εὐσεβῶν βλαστήσας. Τὸν μονήρη ποθήσας βίον, καὶ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἁγιάννυμον Ὅρος τοῦ Ἄθω ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Φιλοθέου ἀσκητικῶς ἀγωνισάμενος καὶ θείαν ἔλλαμψιν λαβὼν καὶ θεόθεν χρηματισθεὶς, ἀπεστάλη κηρύξαι τὸν λόγον τῆς σωτηρίας, ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, ἐν τοῖς ζοφεροῖς τῆς δουλείας χρόνοις, ἦν οἱ τῆς Ἄγαρ ἀπόγονοι τοῖς ὁμοφύλοις καὶ ὁμοπίστοις αὐτοῦ ἐπήνεγκαν, ἀρόρητοις τοῦ Θεοῦ κρίμασι. Καὶ πλείστας πόλεις καὶ χωρία καὶ νήσους περιελθὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, συνελόντι φάναι, τῷ φθόγγῳ περιλαβὼν, ἐν Ἡπείρῳ μαρτυρικῶ τέλει τὸν βίον ἐσφράγισεν, ἀγχόνῃ θανατωθεὶς παρὰ τῶν δυσσεβῶν. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σκῆνος, χαριτωθὲν θείῳ Πνεύματι, πλείστας ἰάσεις καὶ θαύματα παρέχει τοῖς πίστει προσερχομένοις τῇ τούτου χάριτι καὶ πρεσβείᾳ.

Ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ἰδιὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Οὐκ ἐνάρκησας, τοῖς δρόμοις τοῦ κηρύγματος, Πάτερ θλιβόμενος, ἀλλὰ προθύμῳ ψυχῇ, τοῖς πᾶσιν ἐκήρυξας, λόγον τῆς πίστεως, καὶ διήγειρας, πρὸς ἐργασίαν Ἁγίε, ἐναρέτου πολιτείας.

Σταυρὸν σύμβολον, τῆς θείας ἀγαθότητος, πηγνύεις Ἁγίε, ἀνακηρύττων σοφῶς, τὰ θεῖα διδάγματα, ὡς ἐνθεώτατος, τῷ δὲ λόγῳ σου, πλήθη πιστῶν παρείποντο, ὡσπερ ἄρνες τῷ ποιμένι.

Γινῶσιν ἐνθεον, καὶ φόβον τὸν σωτήριον, καὶ βίον κρείττονα, καὶ πολιτείαν σεμνήν, Κοσμᾶ ἐγεώργησας, ἀρότρῳ χάριτος, τοῖς τὸ πρότερον, ἐν ἀγνωσίᾳ Ἁγίε, καὶ ἀπάτη προσκειμένοις.

Θεοτοκίον.

Ἦχεις Δέσποινα, πολλήν πρὸς ὃν ἐκύησας, Θεὸν καὶ Κύριον, οἷάπερ
Μήτηρ αὐτοῦ, παρῴησίαν Ἄχραντε· διὸ μεσίτευσον, οἰκτιρῆσαί με, τὸν ἐν
ἀμέτροις πάθεσι, κυλινδούμενον ἀφρόνως.

Καταβασία·

Ἐκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβοῦς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον
ἀπειλῆς καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς· ὅμως τρεῖς Παῖδας οὐκ
ἐδειμάτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμιον· ἀλλ' ἀντηχοῦντι
δροσοβόλῳ πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἔψαλλον, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν
Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

ᾠδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ρεῖθροις τῶν ἐνθέων διδαχῶν σου, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε κατήρδευσας,
Ἐκκλησίας Ἄγιε, πάντα τὰ πληρώματα, καὶ πᾶσαν τάξιν ἴθυνας πρὸς βίον
ἐνθεον· μεγίστη ὡς πηγὴ γὰρ προῆλθες, κατὰ τὸν Προφήτην, ἐξ Ἄθω θεία
νεύσει.

Ἄρτω τῶν ἀγίων διδαχῶν σου, καιρῷ νοητοῦ λιμοῦ διέθρεψας, πλήθη
πιστῶν Ἄγιε, πεινῶντων τὰ κρείττονα, καὶ σεμνοτάτοις ἤθεσι Κοσμᾶ
ἐκόσμησας, τοὺς πρὶν ἐν ἀκοσμίᾳ βιοῦντας, βίου ἐσφαλμένου, ψυχῶν ὡς
οἰκονόμος.

Στόμα τοῦ Θεοῦ ἐδείχθης Πάτερ, καὶ στόματος ἐχθροῦ λόγῳ τῆς χάριτος,
οὓς πρὶν βρῶμα ἔσχηκεν, ἤρπασας καὶ ἴθυνας, πρὸς ἐντολῶν ἐκπλήρωσιν
τοῦ Παντοκράτορος, ὡς μέγας εὐσεβείας ἐκφάντωρ, καὶ τῆς μετανοίας,
μυσταγωγὸς θεόφρον.

Θεοτοκίον.

Ἴνα μεγαλύνω σου τὴν δόξαν, Παρθένε Εὐλογημένη Ὑπερένδοξε, ἀδοξίας
ῥῦσαί με, καὶ δεινῆς φαυλότητος, παθῶν ἀλλοτριούντων με τοῦ ἀγαθοῦ
σου Υἱοῦ, καὶ λάμπρυνον φωτὶ μετανοίας, τὴν ἐσκοτισμένην, ψυχὴν μου
τῇ ἀπάτη.

Καταβασία·

Εὐλογεῖτε Παῖδες, τῆς Τριάδος ἰσάριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεόν, ὑμνεῖτε τὸν συγκαταβάντα Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα, καὶ ὑπερυψοῦτε, τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄. Ἄπας γηγενῆς.

Μάρτυς εὐκλεῆς, καὶ θεῖος Ἀπόστολος, καὶ μύστης ἔνθεος, ὠφθης θείῳ ἔρωτι, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης Ἄγιε, μαρτυρικῶς σφραγίσας σου τὸ θεῖον κήρυγμα, καὶ τῆς ἄνω, δόξης καὶ λαμπρότητος, ἠξιώθης Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε.

Ὅρμον γαληνόν, ζωῆς τῆς ἀμείνονος, Πάτερ κατέλαβες, δι' ἀγχόνης Ἄγιε, λαβὼν τὸ τέλος σοι τὸ ποθούμενον, καὶ τὸ σεπτόν σου λείψανον Μᾶρκος ὁ ἔνθεος, ποταμίων, ῥείθρων ἀνεκόμισεν, ἀναβλύζον ἰάσεωννάματα.

Ἐψωσον Θεῶ, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, χεῖρας ἰκέτιδας, πάσης πλάνης ῥύσασθαι, τὴν Ἐκκλησίαν νῦν τὴν Ὁρθόδοξον, εἰρήνην τῇ Ἑλλάδι δὲ πάση δωρήσασθαι, καὶ πταισμάτων, κάμοι Πάτερ ἄφεςιν, τῷ τοὺς ὕμνους σοι τούτους ὑφάναντι.

Θεοτοκίον.

Ἐψωσον ἡμῶν, καρδίας τὴν ἔφεςιν, πρὸς θεῖον ἔρωτα, πάσης ἀπαλλάττουσα, περιπεζίου ἡμᾶς φαυλότητος, εὐλογημένη Πάναγνε, ὡς ἂν τῆς κρείττονος, τοῦ Υἱοῦ σου, μυστικῆς ἐλλάμψεως, οἱ ὕμνοῦντές σε Κόρη μετάσχωμεν.

Καταβασία·

Μυστικῶς εἰ Θεοτόκε Παράδεισος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν, ὑφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ, ζωηφόρον ἐν γῆ, πεφυτούργηται δένδρον· δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦντες αὐτὸν σὲ μεγαλύνομεν

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὸν μέγαν Ἰσαπόστολον, Κοσμᾶν τὸν ἱερώτατον, τῆς Ἐκκλησίας τὴν βάσιν, καὶ ἀληθείας τὸ στόμα, τὸν κήρυκα τῆς πίστεως, Μαρτύρων τὸν ὁμότροπον, πιστῶς ἀνευφημήσωμεν, ἵνα ταῖς τούτου πρεσβείαις, ῥυώμεθα πάσης βλάβης.

Θεοτοκίον.

Θεὸν τὸν ὑπερούσιον, ὑπερφυῶς κυήσασα, ἐν ἀνθρωπίνῃ οὐσίᾳ, Θεχαρίτωτε Κόρη, δι' ἄκραν ἀγαθότητα, τὸν κόσμον ἀναπλάττοντα, ἀνάπλασιν σωτήριον, παράσχου νῦν τῇ ψυχῇ μου, ἐκ παραπτώσεων πλείστων.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Ἰστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν Ἀποστόλων τὸν ζῆλον ἐκμιμησάμενος, τρανῶς ἀνακηρύττεις, εὐσεβείας τὸν λόγον, Κοσμᾶ πνευματοφόρε καὶ ὁδηγεῖς, πρὸς τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον, τῶν ἐντολῶν τοῦ Σωτῆρος πλείστους λαούς, ὡς διδάσκαλος τῆς πίστεως.

Ἐξ Ἄθω Πάτερ ἐκλάμπας ὡς μέγας ἥλιος, ταῖς σαῖς διδασκαλίαις, καὶ θαυμάτων ἀκτίσι, λαοὺς τοὺς ἐν ἀγνοίᾳ φωταγωγεῖς, καὶ στηρίζεις μὴ σφάλ्लεσθαι, καὶ ἀποκλίνειν τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς δουλείας ἐν ταῖς θλίψεσι.

Χαίρει ἐν σοὶ Αἰτωλία ἢ σὲ βλαστήσασα, καὶ Ἄθως χαρμοσύνως, τὴν σὴν χάριν κηρύττει, καὶ πᾶσα Ἐκκλησία ἢ τοῦ Χριστοῦ, μακαρίζει σε Ἄγιε, στηριζομένη ταῖς θείαις σου διδαχαῖς, Κοσμᾶ θεῖε Ἰσαπόστολε.

Τοῦ Παρακλήτου τὴν χάριν φέρων τῷ λόγῳ σου, πόλεις πολλὰς διῆλθες, Ἰσαπόστολε θεῖε, καὶ φθάσας Ἰλλυρίαν Πάτερ Κοσμᾶ, ἐν αὐτῇ χαίρων ἤνυσας, τοῦ μαρτυρίου τὸν δρόμον· ὅθεν Χριστός, θαυμαστῶς σε ἐμεγάλυνε.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Εὐαγγελικῶς πολιτευσάμενος, τοῦ Εὐαγγελίου τῆς χάριτος, μυσταγωγὸς καὶ κῆρυξ, ἀναδέδειξαι Πάτερ· τῷ γὰρ θείῳ θελήματι, διακονῶν ὀλοτρόπως, διδαχαῖς ἱεραῖς παιδεύεις, τῶν εὐσεβῶν τὰς ψυχάς, τὰ ἄνω ζητεῖν καὶ ποθεῖν, ἀναστροφαῖς ἀγίαις· καὶ τύπον σεαυτὸν παραστήσας, ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ, τῆς Ἐκκλησίας στῦλος ὠφθης, ἐν ὑστέροις καιροῖς, Ἀποστολικοῖς προτερήμασι κοσμούμενος· διὸ Χριστὸς τε ἐδόξασεν, ὡς θεῖον Ἰσαπόστολον, καὶ ἀθλητὴν περιφανῆ, Κοσμᾶ μακάριε· ᾧ πρέσβευε δεόμεθα, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ἦ Ἔτερον Δοξαστικόν.

Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἀσμάτων, χορεύσωμεν τῷ πνεύματι, καὶ σκιρτήσωμεν εὐφραϊνόμενοι, τῇ φωτοφόρῳ μνήμῃ, τοῦ διδασκάλου ἡμῶν. Βασιλεῖς καὶ Ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν δι' ἀγώνων καὶ λόγων θεοσόφων, βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐν δυνάμει Ἀποστολικῇ, τὸ Εὐαγγέλιον κηρύξαντα, ἀνυμνεῖτωσαν. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τῆς Θεοῦ σοφίας πεπληρωμένον νοῦν, συνδραμόντες εὐφημήσωμεν· τὸ δοχεῖον τῶν ἀρετῶν· τῆς εὐσεβείας τὸ στόμα· τῶν διδαγμάτων τὴν πλημμύραν· τῆς χάριτος τὸν θησαυρόν· τοῦ Εὐαγγελίου τὸν ὑποφήτην· τὸν καταπέλτην τῆς ἀσεβείας· ἡθῶν ἀμέμπτων τὸν φυτοκόμον· τὸν κόσμον τῆς Ἐκκλησίας καὶ θεῖον πρόβολον, μέγιστον Ἰσαπόστολον, ἐγκωμιάζοντες οὕτως εἴπωμεν· Κοσμᾶ θεῖε διδάσκαλε, στήριξον ἡμᾶς ταῖς διδασκαλίαις σου, καὶ σκέπε τοὺς πιστοὺς, πάσης ἐναντιότητος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον·

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος, τὸ ἀρρήκτον, τὴν ἀρράγῃ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δοξολογία μεγάλη καὶ Απόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

**Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί· καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου ἡ γ' καὶ ἡ
στ' ᾠδή.**

Ἀπόστολον ζήτει τῇ Κυριακῇ μετὰ τὰ Φῶτα.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ανάγνωσμα. (κεφ. δ' 7-13)

Ἀδελφοί, ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. Διὸ λέγει· «Ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις». Τὸ δὲ «ἀνέβη» τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλληλούϊα (γ'). Ἦχος β'.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

**Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον (ι' 1, 5-8).
(Ζήτει τῆ α' Νοεμβρίου).**

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Πορευόμενοι δὲ κηρῦσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

Κοινωνικόν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Ἀποστόλων ὁ μιμητής, Κοσμᾶ, θεοφόρε, εὐσεβείας ὑψηγητά, τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ θεηγόρος κῆρυξ, καὶ τῶν πιστῶν ἀπάντων, θεῖον ἀγλαΐσμα.

Δίστιχον.

Κοσμᾶ θεοκόσμητε δέξαι τὸν ὕμνον,
Ὅν σοι ἀνέπλεξεν Γεράσιμος ἤδη.

**ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΑ
ΚΑΙ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΝ
ΚΟΣΜΑΝ ΤΟΝ ΑΙΤΩΛΟΝ**

Ποίημα Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

**Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, τὸ Κύριε, εἰσάκουσον, μεθ' ὃ τὸ Θεὸς
Κύριος, ὡς συνήθως, καὶ τὸ ἐξῆς·**

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς ζηλωτῆς τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, τὸν φωτισμὸν τοῦ Παρακλήτου ἐδέξω,
καὶ εὐσεβείας κῆρυξ ᾧφθης ἔνθεος· ὅθεν ἡμᾶς στήριξον, θεμελίω τῷ θείῳ,
Ὁρθοδόξου πίστεως, καὶ δογμάτων ἁγίων, Ἱερομάρτυς ἔνδοξε Κοσμᾶ,
πταισμάτων λύσιν, ἡμῖν ἐξαιτούμενος.

Δόξα. Τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμὴ
γὰρ σὺ προϊστατο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο, ἐκ τοσοῦτων
κινδύνων; τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; οὐκ ἀποστῶμεν
Δέσποινα ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σώζεις αἰεὶ, ἐκ παντοίων δεινῶν.

**Ὁ Ν΄ Ψαλμός, καὶ ὁ Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·
Κοσμᾶ, κόσμει ἡμᾶς θείῳ λόγῳ. Γερασίμου.**

ᾠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Κοσμήσας ταῖς θείαις σου διδαχαῖς, πιστῶν τὰς καρδίας, Ἰσαπόστολε θαυμαστέ, ἡμᾶς τῶν παθῶν τῆς ἀκοσμίας, ταῖς πρὸς Θεὸν ἰκεσίαις σου λύτρωσαι.

Ὁ λόγῳ ἀγίῳ διδακτικῶ, πιστῶν τὰς καρδίας, ὀδηγήσας πρὸς τὸν Χριστόν, ἴθυνον ἡμᾶς Κοσμᾶ θεόφρον, πρὸς ἀρετῆς τὴν τελείαν ἐπίδοσιν.

Σοφία ἐκλάμπων πνευματικῇ, τοῦ Εὐαγγελίου, κῆρυξ ὠφθῆς θεοειδῆς, ἐν ᾧ πολιτεύεσθαι ἀξίως, Πάτερ Κοσμᾶ ἡμᾶς πάντας συνέτισον.

Θεοτοκίον.

Μὴ φλέξας νηδύν σου τὴν καθάραν, Θεὸς σωματοῦται, ἐξ αἱμάτων σου τῶν ἀγνῶν· ᾧ πρέσβευε μόνῃ Θεοτόκε, κατοικτειρῆσαι τοὺς σὲ μακαρίζοντας.

ᾠδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ἀποστόλων τὸν ζῆλον, πεπλουτηκῶς Ὅσιε· ὅθεν ἐκκαθαίρεις καρδίας, θείῳ κηρύγματι καὶ νῦν ἐκρίζωσον, τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πάντα τὰ ζιζάνια, ταῖς ἰκεσίαις σου.

Κοσμηθεὶς ἐν τῷ Ἄθῳ, ταῖς ὑπὲρ νοῦν λάμπησι, πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἐκλάμπεις, τὸ φῶς τῆς πίστεως, δι' οὗ ἀπέλασον, αἰρετικῶν σκοτομήνην ἀπειλοῦσαν Ἄγιε, ἡμῖν τὸν ὄλεθρον.

Ὁ δυνάμει τοῦ λόγου, καὶ διδαχῶν χάρισι, πλείστους ἐκ βυθοῦ ἀφαρπάσας, τῆς ματαιότητος, ἡμᾶς ἐξάρπασον, ὡς Ἰσαπόστολος μέγας, Πάτερ ἐκ τοῦ φάρυγγος δεινῶν δοκήσεων.

Θεοτοκίον.

Σαρκοφόρον τεκοῦσα, τὸν τοῦ παντός αἴτιον Κόρη ἐν μιᾷ ὑποστάσει, δυσὶ δὲ φύσεσιν αὐτὸν ἰκέτευε, τὰ τῆς σαρκὸς ἡμῶν πάθη, θανατῶσαι Ἄχραντε, πλούτῳ χρηστότητος.

Διάσωσον Ἰερομάρτυς ἐκ πάσης ἡμᾶς ἀνάγκης, τοὺς τιμῶντας ὡς Ἰσαπόστολον θεῖόν σε, Κοσμᾶ παμμάκαρ λιταῖς σου πρὸς τὸν Σωτῆρα.

Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενείᾳ, Πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ στόματος κάκωσιν· καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Αἴτησις καὶ τὸ Κάθισμα.

Ἦχος β΄. Πρεσβεία θερμή.

Ὁ λόγος ὁ σός, ὡς δρόσος ἐπουράνιος, ἀνυμώσαις ψυχαῖς ἐδείχθη Θείῳ πνεύματι· ἀλλ' ὡς Κοσμᾶ θεόσοφε, τὰς καρδίας ἡμῶν καταδρόσισον, τῇ ἐπομβρία τῶν σῶν διδαχῶν, παθῶν φλεγόμενας ἐν τοῖς ἄνθραξι.

ᾠδὴ δ΄. Εἰσακήκοα Κύριε.

Μαθητῆς ὡς θεόσοφος, τοῦ Εὐαγγελίου Πάτερ τῆς χάριτος, τὰς ψυχὰς ἡμῶν χαρίτωσον, τῇ διδασκαλίᾳ τῶν χειλέων σου.

Ἐκ κινδύνων καὶ θλίψεων, καὶ πολυειδῶν ἡμᾶς περιστάσεων, Ἰσαπόστολε μακάριε, ταῖς σαῖς προστασίαις ἐλευθέρωσον.

Ἰλασμὸν ἡμῖν αἰτήσαι, καὶ παραπτωμάτων τὴν λύσιν Ἄγιε, καὶ εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν, τοῖς εἰλικρινῶς σε μακαρίζουσι.

Θεοτοκίον.

Ἡ Θεὸν σωματώσασα, καὶ μετὰ τὸν τόκον ἄφθορος μείνασα, ὡς πρὸς τόκου Αειπάρθενε, ἐκ φθορᾶς ἀπάσης ἡμᾶς λύτρωσαι.

ᾠδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Μέγας ἀληθῶς, ὡς διδάσκαλος τῆς πίστεως, ἀπὸ πάσης φληναφίας καὶ στροφῆς, τῶν δεινῶν δοκησισόφων ἡμᾶς λύτρωσαι.

Ἄνωθεν ἀεὶ, Ἰσαπόστολε περίσκεπε, ἐξ αἰρέσεων δεινῶν καὶ χαλεπῶν, τοῦ Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν ταῖς πρεσβείαις σου.

Στόμα τοῦ Θεοῦ, γεγονώς Κοσμᾶ μακάριε, μελετᾶν ἡμᾶς τὰ λόγια Θεοῦ, δίδου σύνεσιν καὶ φρόνησιν τοῦ σώζεσθαι.

Θεοτοκίον.

Θρόνος τοῦ Θεοῦ, ἀνεδείχθης Μητροπάρθενε, ὡσπερ βρέφος τοῦτον φέρουσα χερσίν, ὄν δυσώπει ἐλεῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ᾠδὴ στ´. Τὴν δέησιν, ἐκχεῶ.

Εἰς ἅπασαν, τὴν Ἑλλάδα ἐξῆλθεν, ὁ σωτήριός σου λόγος τρισμάκαρ Εὐαγγελίου σάλπιγξ ἐδείχθης· ὅθεν ὡσὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν σάλπισον, Κοσμᾶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν βίον θεάρεστον ζήσωμεν.

Ίασεις, καὶ ζῶν τελῶν θεηγόρε, καὶ μετὰ τὸ σὸν μακάριον τέλος· ὅθεν ἡμῶν τὴν νοσοῦσαν καρδίαν, καὶ τὰ τοῦ σώματος ἄλγη ἰάτρευσον, Κοσμᾶ Απόστολε Χριστοῦ, τῇ δοθείσῃ σοι ἄνωθεν χάριτι.

Ὡς ἔχων, πρὸς τὸν Χριστὸν παρρησίαν, Ἰσαπόστολε Κοσμᾶ θεοφόρε, μὴ διαλίπης ἀπαύστως πρεσβεύειν, καινοφανέσι διδάγμασιν Ὅσιε, μὴ προσανέχειν τοὺς πιστοὺς, ἀλλ' ἐκ τούτων **ταχέως μακρύνεσθαι.**

Θεοτοκίον.

Λυχνία, χρυσοειδῆς ἀνεδείχθης, τὸ ἀπαύγασμα Πατρὸς ὡς τεκοῦσα, ἐν ὁμοιώματι Κόρη ἀνθρώπων, τὴν ἀνθρωπίνην οὐσίαν ῥυόμενον, ἐκ τῆς κατάρας τοῦ Ἀδάμ· διὰ τοῦτο ὑμνοῦμέν σε Δέσποινα.

Διάσωσον Ἱερομάρτυς ἐκ πάσης ἡμᾶς ἀνάγκης, τοὺς τιμῶντας ὡς Ἰσαπόστολον θεῖόν σε, Κοσμᾶ παμμάκαρ λιταῖς σου πρὸς τὸν Σωτῆρα.

Ἄχραντε, ἢ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα, δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρρησίαν.

Αίτησις καὶ τὸ Κοντάκιον.

Ἦχος β΄. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ἰεροκῆρυξ Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, τῆς Ἐκκλησίας θεμέλιε ἄρρηκτε, τῇ πέτρᾳ τῆς πίστεως στήριξον, σαλευομένας καρδίας ταῖς θλίψεσιν, αἰτούμενος πᾶσι θεῖον ἔλεος.

Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον (ι΄ 1, 5-8).

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε. Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευόμενοι δὲ κηρῦσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

Δόξα.

Ταῖς τοῦ σου Ὁσίου, πρεσβείαις, ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις, ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Προσόμοιον. Ἦχος πλ. β΄. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Κόσμος ἐνθεώτατος, τῆς Ἐκκλησίας ἐδείχθης, Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, καὶ ταύτην ἐκόσμησας θείῳ λόγῳ σου· ᾧ καὶ νῦν φώτισον, ἡμῶν τὰς καρδίας, ἐναρέτως πολιτεύεσθαι, καὶ ἅπαν σκάνδαλον, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἀποτρέπεσθαι, ἐμμένειν ἀσαλεύτους δέ, θείαις καὶ σεπταῖς παραδόσεσι, ταῖς τῶν θεηγόρων, Πατέρων ἵνα εὕρωμεν ζωὴν, τὴν αἰωνίζουσαν Ἄγιε, θείαις ἰκεσίαις σου.

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...

Εἶτα, ἀποπληροῦμεν τὰς λοιπὰς ᾠδὰς τοῦ Κανόνος.

Ὡιδὴ ζ΄. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Οὐρανόθεν τὴν κλῆσιν, δεδεγμένος κηρύττεις τὸ Εὐαγγέλιον· αὐτοῦ τὰς θείας ῥήσεις, καὶ τὴν διδασκαλίαν, ἐκπληροῦν ἐνδυνάμωσον, τῶν εὐσεβῶν τὰς ψυχὰς, Κοσμᾶ Πνευματοφόρε.

Γεωργήσας πανσόφως, τῷ ἀρότρῳ τοῦ λόγου ψυχῶν τὴν ἄρουραν, βλαστάνειν τὰς καρδίας, ἡμῶν τὸν θεῖον φόβον, καταξίωσον Ἄγιε, τῇ γεωργίᾳ Κοσμᾶ, τῶν θείων διδαχῶν σου.

Ὡσπερ τρόπαιον θεῖον, τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἴδρυσ· Ὅσιε· διὸ σταυροῦν τὴν σάρκα, καὶ ζῆν ζωὴν ἁγίαν, ἐν Χριστῷ ἐνδυνάμωσον, ταῖς πρὸς Θεόν σου εὐχαῖς, ἡμᾶς Κοσμᾶ τρισμάκαρ.

Θεοτοκίον.

Γνώμην ἔμφρονα δίδου, καὶ κατάνυξιν Κόρη καὶ νοῦν θεόφρονα, τοῖς πίστει ἀφορῶσι, πρὸς τὴν σεπτὴν σου σκέπην, Θεοτόκε Πανάμωμε καὶ τῶν πταισμάτων Ἀγνή, τὴν λύσιν ἡμῖν αἶτει.

᾿Ωιδὴ η΄. Τὸν Βασιλέα.

Εὗρέ σε Πάτερ, ἢ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, θεῖον στήριγμα ἐν χρόνοις τῆς δουλείας, ψυχὰς τῆς δουλείας, λυτρούμενον τῆς πλάνης.

Ῥύπων κακίας, καὶ μολυσμῶν ἁμαρτίας, ἀποκάθαρσον τῶν πρεσβειῶν σου ῥεῖθροις, Κοσμᾶ θεηγόρε, ἡμῶν τὰς διανοίας.

Αἰρετιζόντων, καινοφανῶν τὴν ἀπάτην, ἐξαφάνισον τὴν ἀπειλοῦσαν Πάτερ, πᾶσαν κατακλύζειν, Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν.

Θεοτοκίον.

Σκέπη ὑπάρχεις, καὶ καταφύγιον μέγα, Ἀειπάρθενε Χριστιανῶν τοῦ γένους· ὅθεν ἡμᾶς σκέπε, ἐκ πάσης ἐπηρείας.

᾿Ωιδὴ θ΄. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἴσχυν ἡμῖν παράσχου, κατὰ πάσης πλάνης, καὶ ἁμαρτίας Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, καὶ πειρασμῶν πολυτρόπων τὴν ἀπολύτρωσιν.

Μαρτύρων τῷ στεφάνῳ, ὡς Ἰερομάρτυς, κεκοσμημένος Κοσμᾶ Ἰσαπόστολε, τῶν ἀρετῶν ταῖς ἰδέαις ἡμᾶς στεφάνωσον.

Ὁ νέος Ἐκκλησίας, λύχνος τε καὶ στῦλος, Ὁρθοδοξίας τῇ βάσει ἐδραίωσον, τῶν εὐσεβῶν τὰς καρδίας Κοσμᾶ μακάριε.

Θεοτοκίον.

Ὑπέραγνε Μαρία, μόνη Θεοτόκε, τὴν ἐν ἐμοὶ ἀθυμίαν ἀπέλασον, καὶ εὐφροσύνης τῆς θείας με Κόρη πλήρωσον.

Ἄξιόν ἐστι... καὶ τὰ παρόντα Μεγαλυνάρια·

Χαίροις Ἀποστόλων ὁ μιμητής, καὶ Εὐαγγελίου, θεηγόρος ὑφηγητής· χαίροις σεμνοῦ βίου, διδάσκαλος ὁ θεῖος, Κοσμᾶ Πνευματοφόρε, στόμα τῆς χάριτος.

Ὅργανον τοῦ Πνεύματος γεγονώς, σεαυτὸν καθάρας, δι' ἀσκήσεως ἱερᾶς, ἐν Ὁρει τοῦ Ἄθω, ἐξήλθες θεία νεύσει, καὶ χάριτος τὸν λόγον πᾶσιν ἐκήρυξας.

Ὡς ὁ Παῦλος Πάτερ περιελθὼν, πόλεις καὶ χωρία, ταῖς καρδίαις τῶν εὐσεβῶν, πίστεως τὴν φλόγα, ἀνήψας τῆς ἀγίας, καὶ ἔφλεξας τῆς πλάνης, ἅπαν ζιζάνιον.

Χαίροις Αἰτωλίας θεῖος βλαστός, Ἄθωνος ὁ φοῖνιξ, ὁ κατάκαρπος καὶ σεπτός· χαίροις εὐσεβείας, ὁ θεῖος ὑποφήτης, ἐν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, Κοσμᾶ μακάριε.

Ἦνυσας τοὺς δρόμους τοὺς συνεχεῖς, ὑπὲρ σωτηρίας, τοῦ πλησίον Πάτερ Κοσμᾶ, καὶ τὸ δι' ἀγχόνης, στερορῶς ἐνέγκας τέλος, μαρτυρικῆς εὐκλείας λαμπρῶς ἠξίωσαι.

Πάσης ἐπηρείας ὀδυνηρᾶς, καὶ κenoφωνίας, ἐν τῇ πίστει ψυχοβλαβοῦς, ἄτρωτον συντήρει, Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν, Κοσμᾶ ταῖς σαῖς πρεσβείαις, πρὸς τὸν Φιλάνθρωπον.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἡ δωδεκάς, οἱ ἅγιοι πάντες, μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβείαν, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θείας πίστεως, διδασκαλία, κατεκόσμησας, τὴν Ἐκκλησίαν, ζηλωτῆς τῶν Ἀποστόλων γενόμενος· καὶ κατασπείρας τὰ θεῖα διδάγματα, μαρτυρικῶς τὸν ἀγῶνα ἐτέλεσας. Κοσμᾶ ἐνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἐκτενὴς καὶ Ἀπόλυσις, μεθ' ἣν ψάλλομεν τὸ ἑξῆς·

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Πάντας τοὺς προστρέχοντας πιστῶς, τῇ σῇ πρὸς Χριστὸν μεσιτεία, Κοσμᾶ μακάριε, πάσης ἀπολύτρωσαι, ὀργῆς καὶ θλίψεως, καὶ πταισμάτων συγχώρησιν, δοθῆναι δυσώπει καὶ βίου διόρθωσιν, καὶ θεῖον ἔλεος, ὅπως ἐναρέτοις ἐν ἔργοις, ζήσαντες ζωῆς τῆς ἀλήκτου, μετὰ τέλος μέτοχοι γενώμεθα.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Δίστιχον.

Κοσμᾶ ἐναρέτοις με κόσμησον ἔργοις
Γεράσιμον σπεύδοντα τῇ ἀρωγῇ σου.
